

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

План лекції.

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
2. Правопорушення проти життя особи.
3. Правопорушення проти здоров'я особи.
4. Інші правопорушення проти життя та здоров'я особи.

ПРОЧИТАТИ:

1) ПРО СУДОВУ ПРАКТИКУ В СПРАВАХ ПРО НЕОБХІДНУ ОБОРОНУ : ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ ВІД 26 КВІТНЯ 2002 Р. № 1

2) ПРО СУДОВУ ПРАКТИКУ В СПРАВАХ ПРО ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ: ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ ВІД 7 ЛЮТОГО 2003 Р. № 2

3) ПРО ПРАКТИКУ ЗАСТОСУВАННЯ СУДАМИ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПОВТОРНІСТЬ, СУКУПНІСТЬ І РЕЦИДИВ ЗЛОЧИНІВ ТА ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ : ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ ВІД 4 ЧЕРВНЯ 2010 Р. № 7

4) Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень (Наказ МОЗ від 17.01.1995 року)

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ – це суспільно небезпечні та протиправні діяння, що посягають на життя й здоров'я особи, руйнують і спотворюють ці найцінніші блага, а також наражають на небезпеку заподіяння їм шкоди.

Джерела для додаткової кваліфікації:

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАННЮ НА СИНДРОМ НАБУТОГО ІМУНОДЕФІЦИТУ (СНІД) ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ” ВІД 12 ГРУДНЯ 1991 Р.,

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ТРАНСПЛАНТАЦІЮ ОРГАНІВ ТА ІНШИХ АНАТОМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ” ВІД 16 ЛИПНЯ 1999 Р.,

ПРАВИЛА МЕДИЧНОГО ОГЛЯДУ З МЕТОЮ ВИЯВЛЕННЯ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ, ОБЛІКУ ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ І ХВОРИХ НА СНІД ТА МЕДИЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА НИМИ, ЗАТВЕРДЖЕНІ ПОСТАНОВОЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 18 ГРУДНЯ 1998 Р. № 2026,

ПРАВИЛА СУДОВО-МЕДИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ, ЗАТВЕРДЖЕНІ НАКАЗОМ МОЗ УКРАЇНИ ВІД 17 СІЧНЯ 1995 Р. № 6,

Питання 1.

Злочини проти життя та здоров'я особи – суспільно-небезпечні та протиправні діяння, що посягають на життя та здоров'я особи, руйнують або спотворюють ці блага або створюють небезпеку заподіяння їм шкоди.

Джерела для додаткової кваліфікації:

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО КОНСТАТАЦІЇ СМЕРТІ ЛЮДИНИ НА ПІДСТАВІ СМЕРТІ МОЗКУ, ЗАТВЕРДЖЕНА НАКАЗОМ МОЗ УКРАЇНИ ВІД 25 ВЕРЕСНЯ 2000 Р. № 226,

ІНСТРУКЦІЯ З ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ПЕРИНАТАЛЬНОГО ПЕРІОДУ, ЖИВОНАРОДЖЕНОСТІ ТА МЕРТВОНАРОДЖЕНОСТІ, ЗАТВЕРДЖЕНА НАКАЗОМ МОЗ УКРАЇНИ ВІД 29 БЕРЕЗНЯ 2006 Р. № 179, ТОЩО.

Європейська Конвенція з прав людини

Конвенцією ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10 грудня 1984 р.,

Європейською конвенцією про запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню від 28 листопада 1987 р.,

Питання 2. До злочинів проти життя належать: ст. ст.115-119, 120, 129 КК

Це вбивства, погроза вбивством та доведення до самогубства.

Вбивства поділяються на види: умисні та з необережності, умисні вбивства поділяються на види:

1. Просте – ч.1 ст.115 КК
2. Кваліфіковані – ч.2 ст.115 (з обтяжуючими обставинами)
3. Привілейовані – ст.ст.116,117,118 (з пом'якшувальними обставинами).

Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст.115
“Умисне вбивство” (підходить для всіх умисних вбивств) та
вбивства з необережності!!!!:

Об’єкт злочину (родовий і безпосередній) – сусп.відносини щодо охорони життя особи

Життя – особлива форма існування людини, невідновлюване найцінніше благо

Об’єктивна сторона злочину – діяння (рідко - бездіяльність), фізичні наслідки у вигляді смерті потерпілого, причиновий зв’язок між діянням та наслідками.

Злочин має матеріальний склад!

Суб’єкт злочину – фізична осудна особа, яка досягла 14-ного віку, за винятком ст.ст. 118 та 119 КК – з 16-го віку

Суб’єктивна сторона злочину – прямий умисел (для ст.119 КК – злочинна недбалість або самовпевненість).

Мотив, мета та емоційний стан підлягають з’ясуванню, можуть впливати на кваліфікацію діяння!

Питання 3. Злочини проти здоров'я

Охоплюють такі підгрупи:

- 1) Тілесні ушкодження – статті 121-125, 128 КК
- 2) Завдання фізичних та моральних страждань – 126, 126-1, 127, 129 КК
- 3) Зараження соціальними хворобами – статті 130, 133 КК

⌘ Це протиправне та винне порушення анатомічної цілісності тканин, органів потерпілого та інших функцій, що виникає як наслідок дії одного чи кількох зовнішніх ушкоджувальних факторів. Відповідно до ККУ – три види (тяжкі, середньої тяжкості, легкі)

**Тілесні ушкодження –
статті 121-125,128 КК**

Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст.121 “Умисне тяжке тілесне ушкодження” (підходить для всіх видів тілесних ушкоджень), в т.ч.з необережності!!!!:

Об’єкт злочину (родовий і безпосередній) – сусп.відносини щодо охорони здоров’я особи

Здоров’я – стан людського організму, при якому нормально функціонують всі його органи та тканини.

Об’єктивна сторона злочину – діяння (рідко - бездіяльність), фізичні наслідки у вигляді шкоди здоров’ю потерпілого, причиновий зв’язок між діянням та наслідками.

Злочин має матеріальний склад!

Суб’єкт злочину – фізична осудна особа, яка досягла 14-ного віку, за винятком ст.ст. 123-125 та 128 КК – з 16-го віку

Суб’єктивна сторона злочину – прямий умисел (для 128 КК – злочинна недбалість або самовпевненість).

Мотив, мета та емоційний стан не впливають на кваліфікацію діяння!

Питання 4. Інші злочини, що становлять небезпеку для життя та здоров'я особи

Охоплюють такі підгрупи:

- 1) Злочини у медичній сфері – статті 131,132,138-145 КК
- 2) Інші злочини – 134-137 КК